

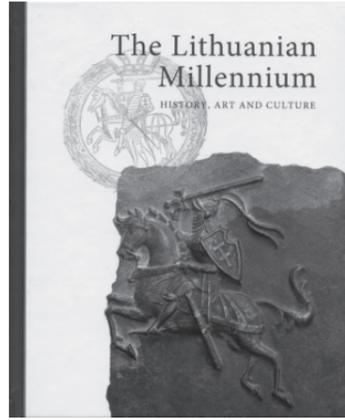
Juozas Galkus
Lietuvos plakato istorija. 2015
Dailininkai Juozas Galkus,
Rasa Janulevičiūtė

Knygoje apžvelgiama Lietuvos plakato istorija nuo pirmųjų lietuviškų plakatų, sukurtų XIX a. viduryje, iki šių dienų plakato kūrėjo darbų. Aptariami skirtingų laikotarpių ir autorių kūriniai, pateikiama daug iliustracinės medžiagos. Pabaigoje supažindinama su šiuolaikinių plakato dailininkų ir dizainerių požiūriu į šio dailės žanro aktualijas.

Rūta Stanevičiūtė
Modernumo lygtys. Tarptautinė šiuolaikinės muzikos draugija ir muzikinio modernizmo sklaida Lietuvoje. V., 2015
Dailininkas Rokas Gelažius

Monografijoje nagrinėjamas Lietuvos kompozitorių įsitraukimas į Europos modernios muzikos sąjūdžius ir dalyvavimas Tarptautinės šiuolaikinės muzikos draugijoje. TŠMD Lietuvos sekcijos ankstyvoji veikla (1936–1939), jos priešistorė ir recepcija Šaltojo karo metais tiriamas tarptautinių muzikinio modernizmo procesų ir sociokultūrinių lūžių aplinkoje atskleidžiant politinių, kultūrinių, tautinių ir muzikinių tapatybių sąveiką ir prieštaras. Kauno ir Vilniaus naujosios muzikos scenų formavimasis siejamas su nacionaliniais veiksniais ir tarptautiniais postūmiais.

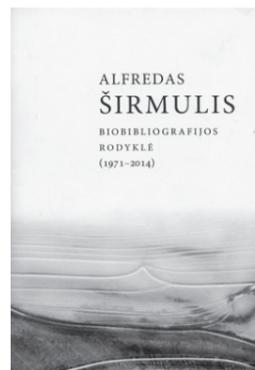
The Lithuanian Millennium.
History, Art and Culture. V., 2014
Dailininkės Sigutė Chlebinskaitė,
Rasa Janulevičiūtė

2009 m. pasirodžiusio kolektyvinio veikalą „Lietuva 1009–2009“ angliškas variantas.

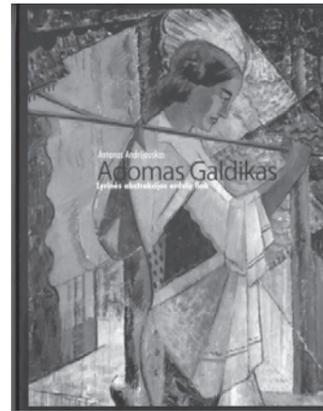
Jaunojo dizainerio prizas. 2014
Dailininkė Monika Janulevičiūtė

2014 m. vykusio konkurso „Jaunojo dizainerio prizas“ katalogas.

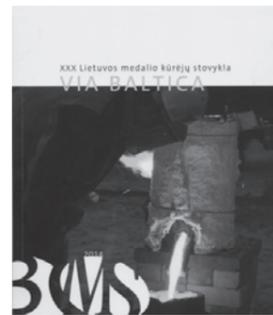
Alfredas Širmulis. Biobibliografijos rodyklė (1971–2014). V., 2015
Parengė Ligija Vanagaitė

Ilgamečio VDA Dailės istorijos ir teorijos katedros dėstytojo, profesoriaus, Vaizduojamojo meno fakulteto dekaną A. Širmulio (1938–2013) biobibliografinę rodyklę, papildytą jo buvusių kolegų ir mokinių atsiminimų fragmentais.

Antanas Andrijauskas
Adomas Galdikas. Lyrinės abstrakcijos erdvių link. V., 2014

„Meno rinkos agentūros“ išleista VDA profesoriaus monografija apie vieną iš žymiausių XX a. lietuvių tapytojų, ilgametį Kauno meno mokyklos pedagogą Adomą Galdiką (1893–1969). Albuminėje dalyje reprodukuota per 200 dailininko darbų iš Lietuvos dailės muziejaus, M. K. Čiurlionio dailės muziejaus, Lietuvos teatro, muzikos ir kino muziejaus, kitų kolekcijų.

XXX Lietuvos medaliai kūrėjų stovykla VIA BALTICA. V., 2014
Sudarė Remigija Vaitkutė, Petras Gintalas
Dailininkas Martynas Gintalas

Nuo 1985 m. Telšiuose vykstančios jubiliejinės medalių kūrėjų stovyklos katalogas.

CouchSurfing	3
POT	35
The Invisible Seminar: Space	67
(I)legal Aesthetics	99
Aesthetic — Responsibility — Drones	131
95%	163
Contrabando	195
Voices	227
Creative Un(A)Counting	259
Fictiocratic Operation No. 27C	291
state in between	323
Dislocations	355
Food — Biotechnologies — Postcolonialism	387
Crime Scene	419
Rings	451
The Sun Had Exploded Before We Found Out It Would	483

Displace. Migrating Art Academies. V., 2014
Sudarytojas Mindaugas Gapševičius
Dailininkė Dovilė Aleksaitė

Solidus tomas, kuriame dokumentuota 2011–2014 m. devyniose Europos šalyse vykusių šešiolikos šio meninio projekto *workshop* medžiaga.

VILNIAUS DAILĖS AKADEMIJA

INFORMACINIS BIULETENIS Nr.6 (247) 2015 BIRŽELIS/LIEPA

Birželio 19-oji Akademijoje

Meno celės, Jaunojo dizainerio prizas ir kt. akimirkos

V. Jankausko fotoreportažas

SENATE

Gegužės 13 d. posėdyje pirmiausia svarstyta VDA metinės veiklos 2014 ataskaita. Rektorius prof. Audrius Klimas išsamiai pristatė Vilniaus dailės akademijos 2014 metų veiklos ataskaitą, pažymėdamas, kad šių metų išleistame ataskaitos leidinyje pateikiama daugiau palyginamųjų duomenų, diagramų, grafikų, rodančių veiklos rodiklių pokyčius nuo 2010 iki 2014 metų. Išsami darbuotojų meninės ir mokslinės veiklos ataskaita bus saugoma VDA padaliniuose, Mokslo skyriuje ir bibliotekoje. Pasisakė A. Šeibokas, P. Mazūras, V. Trakimavičius, I. Kuizinienė. Senatas pritarė VDA metinės veiklos 2014 ataskaitai ir pateikė ją Tarybai tvirtinti. Prorektorė studijoms Eglė Ganda Bogdaniene pristatė parengtus 2015–2016 m. m. planus. Jie patvirtinti.

VDA DIC direktorius Marius Urbanavičius išsamiai supažindino su intelektualinės nuosavybės VDA problema, aptardamas intelektualinės nuosavybės apsaugą, sprendimo būdus, veiksmų planą, pasiūlymus. Pažymėjo, kad teisinę informaciją dėl intelektualinės nuosavybės parengė advokatų kontora *Tark Grunte Sutkiene*. Apibūdino VDA problemą: VDA vidiniuose dokumentuose tai nėra aiškiai apibrėžta; VDA neturi intelektualinės nuosavybės IN ir žinių perdavimo ŽP politikos bei tvarkos; VDA bendruomenė (studentai, dėstytojai ir darbuotojai) turi nepakankamai žinių intelektualinės nuosavybės IN srityje. Pasiūlė veiksmų planą: Įtraukti papildomą punktą dėl intelektualinės nuosavybės į naujas 2015 m. studijų sutartis BA, MA, Phd. Įtraukti informaciją į 2015 m. studentų atmintinę. 2015 m. rudenį senato posėdyje, intelektualinės nuosavybės IN ir žinių perdavimo ŽP 5–7 metų veiksmų planą patvirtinti kaip VDA institucijos strateginio plano sudedamąją dalį. 2015 m. pabaigoje gauti finansavimą veiksmų plano įgyvendinimui pagal ŠMM 1.1.1 uždavinio priemonę. Sukurti VDA intelektualinės nuosavybės valdymo koncepciją, tvarką ir ją įdiegti iki 2020 m. Pasisakęs P. Mazūras pažymėjo, kad pasiūlymas parašytas labai sudėtingai, pasigendama kūrinių autoriaus pozicijos. I. Kuizinienė pažymėjo, kad yra loginių nesutapimų. Jei teisės priklausio studentui, tai kokiu būdu kūrinių galima tiražuoti, keisti. O kaip apsaugoti nuo įvairių manipuliacijų, nuo galimybės pakenkti reputacijai? Taip pat pasiteiravo apie intelektualinės nuosavybės tvarkos ir su tuo susijusių dokumentų parengimo kainą. A. Šeibokas pasiteiravo, nuo skiriasi valstybės finansuojamų ir valstybės nefinansuojamų studentų teisės, pažymėjo, kad pagal teikiamas nuostatas visai nėra skatinamas studentų verslumas. V. Trakimavičius pažymėjo, kad siūloma jau šį rudenį įstojuosiems pasirašyti naują sutartį, o parengtos tvarkos dar nėra. J. Urbonas pasiteiravo, ar sutartis negalėtų būti derybų klausimas? Studentų atstovas pasidžiaugė keliamu klausimu, bet pažymėjo, kad siūloma pasirašyti punktu uždarami keliai, pvz., patentavimui. L. Oržekauskienė teigiamai vertino klausimo išskėlimą ir pasiteiravo apie galimą dokumento parengimo trukmę. S. J. Jarašius, pažymėjęs, kad jis kartu yra ir Autorinių teisių prie Kultūros ministerijos komisijos narys, teigiamai vertino, kad keliamas intelektualinės nuosavybės klausimas, nurodė, kad svarbiausia dalis yra žinios ir reikia tiksliai apibrėžti, kas yra autorius, kokias Akademija turi teises į studentų darbų viešinimą. I. Kuizinienė, pažymėjusi, kad Akademijos Meno ir dizaino laboratorija yra atvira, paprašė patikslinti, kieno bus nuosavybė, jei studentas sumokėjo už paslaugas, o darbas nėra studijų programos dalis. Advokatų firmos atstovė Indrė Burbulaitė pažymėjo, kad jei studentas sumokėjo už paslaugas Akademijos Meno ir dizaino laboratorijoje ir sukurti darbai nėra studijų programos dalis, tai nuosavybė yra studento. Taip pat atsakė į klausimus, pažymėdama, kad visus intelektualinės nuosavybės tvarkos

aspektus turės aprašyti pagrindinis Senato parengtas intelektualinės nuosavybės tvarkos dokumentas. Šio dokumento parengimas bus finansuojamas iš 2015 m. pabaigoje gauto finansavimo veiksmų plano įgyvendinimui pagal ŠMM 1.1.1 uždavinio priemonę. Senatas pritarė (2 prieš, 4 susilaikė) VDA studijų BA, MA ir PhD sutarčių papildymui punktu dėl intelektualinės nuosavybės: „Studentas ir Akademija susitaria, kad visi kūriniai ir visos turinės autorinės teisės (įskaitant, bet neapsiribojant, teisę atgaminti kūrinių bet kokia forma ar būdu; teisę išleisti kūrinių; teisę versti kūrinių; teisę adaptuoti, aranzuoti, inscenizuoti ar kitaip perdirbti kūrinių; teisę platinti kūrinių originalą ar jo kopijas perduodant, nuomojant, teikiant panaudai ar kitaip perduodant nuosavybės arba valdyti, taip pat importuojant, eksportuojant; teisę viešai rodyti kūrinių originalą ar kopijas; teisę viešai atlikti kūrinių bet kokiais būdais ir priemonėmis; teisę transliuoti, retransliuoti ir kitaip viešai skelbti kūrinių, įskaitant jo padarymą viešai prieinamu kompiuterių tinklais (internetu)) ir bet kokias pramonines teises į kūrinius, priklauso Akademijai jei šie kūriniai buvo sukurti Akademijoje studijų proceso metu naudojantis jos patirtimi, technologija, finansine parama, infrastruktūra, medžiagomis ir (arba) įranga. Jokios autorinės neturtinės teisės (įskaitant bet neapsiribojant, autorystės teisę, teisę į autoriaus vardą bei teisę į kūrinių neliečiamybę) Akademijai nėra perleidžiamos ir lieka neribotą laikotarpį Studentui. Intelektinės nuosavybės komercinimas, pajamų paskirstymas ir kiti klausimai yra reguliuojami Senato patvirtinta tvarka.“

I. Kuizinienė pažymėjo, kad prieš 2 mėn. Senato strateginių reikalų komisijai buvo išsiųsta, o vėliau pakartota informacija apsvarstyti ir teikti siūlymus senatui dėl darbo apskaitos ir apmokėjimo tvarkos. Jokių pastabų ar atskaitymų negauta, todėl klausimas iš planuojamos Senato dienotvarkės buvo išbrauktas. Pasisakė V. Trakimavičius, M. Iršėnas. Nutarta įtraukti V. Trakimavičių į Strateginių reikalų komisijos sudėtį ir parengti VDA darbo apskaitos ir apmokėjimo tvarką. I. Kuizinienė pažymėjo, kad reikia apsvarstyti klausimą dėl galimybės perrinkti Senato narius, kurie pastoviai nelanko posėdžių.

Svarstyta VDA Menininkų pedagogų atestacijos ir konkursų vedimo komisijos sudėties keitimas. I. Kuizinienė pristatė VDA Menininkų pedagogų atestacijos ir konkursų vedimo komisijos pirmininko doc. Alvydo Mandkeikos prašymą patikslinti komisijos sudėtį:

a) vadovaujantis Konkursų Vilniaus dailės akademijos dėstytojų pareigas eiti organizavimo ir jų atestavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Senate 2012 m., antru punktu – Konkursų komisijos sudarymo ir darbo tvarka, prašoma komisijai priskirti antrą studentų atstovą Mantą Petreikį deleguoti VDA Mokslininkų ir mokslininkų pedagogų atestacijos ir konkursų vertinimo komisiją, kurioje nėra studentų atstovo.

b) š. m. kovo 27 d. VDA nutraukė darbo sutartį su prof. Algirdu Dovydėnu, kuris buvo VDA Senato patvirtintos Menininkų pedagogų atestavimo ir konkursų vedimo komisijos narys. Vadovaujantis „Konkursų VDA dėstytojų pareigas eiti organizavimo ir jų atestavimo tvarkos aprašu“ vietoje prof. Algirdo Dovydėno prašoma Senato tvirtinimui teikti VDA prof. Jolantos Vazalinskienės kandidatūrą. Nutarta studentų atstovą Mantą Petreikį iš VDA Menininkų pedagogų atestacijos ir konkursų vedimo komisijos deleguoti į VDA Mokslininkų ir mokslininkų pedagogų atestacijos ir konkursų vertinimo komisiją; tvirtinti prof. Jolantą Vazalinskienę VDA Menininkų pedagogų atestacijos ir konkursų vedimo komisijos nare.

NAUJA MENOTYROS DAKTARĖ

Alantė Valtaitė-Gagač

Gimė 1985 m. Mažeikiuose. 2003 m. baigė Mažeikių Merkelio Račkausko gimnaziją. 2003–2009 m. studijavo Vilniaus universiteto Istorijos fakultete. 2007 m. baigė kultūros istorijos ir antropologijos programą ir įgijo istorijos bakalauro kvalifikacinį laipsnį. 2009 m. įgijo istorijos magistro kvalifikacinį laipsnį ir paveldosaugininko profesinę kvalifikaciją.

2009–2015 m. studijavo VDA doktorantūroje. Nuo 2009 m. dirba Kultūros paveldo centre, Duomenų skyriaus Kilnojimų objektų poskyryje. Nuo 2012 m. yra „Šviesos ir stiklo“ draugijos, sietynų šviesos ir apšvietimo dokumentacijos centro narė. Daktaro disertacijos tema: „XVII a.–XX a. 4 dešimtmečio sietynų paveldas Lietuvoje“

VILNIAUS DAILĖS AKADEMIJOS KRONIKA

- Birželis**
- 10 d. Gotikinėje salėje vyksta Lietuvos muzikos ir teatro akademijos Kompozicijos katedros studentų koncertas.
- 12 d. Galerijose „Artifex“ atidaro Gretos Bernotaitės paroda „Rožinis gyvenimas. Perdozuok“.
- 12 d. Galerijoje „5 malūnai“ atidaro Gabrielės Vingraitės paroda „420“.
- 14 d. Panemunės pilyje atidaro VDA Vilniaus ir Kauno tekstilės katedrų studentų darbų paroda „Aktyvi tekstilė“.
- 18 d. Daktaro disertaciją gina Alantė Valtaitė-Gagač.
- 19 d. Iškilmingas bakalauro diplomų teikimas Vilniaus fa-

Akademijoje užsimezga dialogas tarp studentų ir profesorių, menininkų ir kuratorių, medžiagų ir technologijų, medijų ir idėjų, žmonių ir erdvių. Ši vaizdų cirkuliacija tarp programų, disciplinų, katedrų, laboratorijų ir meno ideologijų yra geriausia, ką turi Akademija.

„SKRYDIS“
TĘSIASI...

Pokalbis su Kostiumo dizaino katedros profesore Jolanta Talaiškyte

– **Kaip gimė VDA KDK MA ir BA baigiamųjų kolekcijų madų šou/projektas „SKRYDIS NR.10“?**

– Tai kasmetinis VDA KDK absolventams skirtas projektas/madų šou „SKRYDIS NR....“. Projektą sukūria ir renginį VDA organizuoja nuo 2005 metų, buvusio rektorius prof. A. Šaltenio paakinta, kuomet Vilnius dar tik žadėjo būti kultūros sostine. Tuomet jaunimui skirtų renginių daug nebuvo, o absolventų kolekcijos dažniausiai nuguldavo asmeninėse spintose ir lentynose. Buvo gaila ir studentų, ir jų vadovų įdirbio, ir apskritai visuomenės, darbavimų, kurie taip ir nepamato tų pirmųjų kūrinių žingsnių, dar niekur nematytų idėjų. Retkarčiais su daug jėgų ir darbo kainavusiom kolekcijom pavykdavo sudalyvauti mados ir dizaino parodose Lietuvoje ar užsienyje („Entry’2006“ Essene, Vokietijoje), bet tai kainavo daug pastangų ir, aišku, asmeninės iniciatyvos bei lėšų. Tuomet labai daug padėjo užsimezgas draugystė su Goethe’s institutu Vilniuje ir Vokietijoje. Tiesa, aktyviausi susiradavo konkursus kitur Lietuvoje arba už jos ribų, bet ne visi. Tuomet ir gimė absolventų šou „Skrydžio“ idėja: kad kiekvienais metais, visi absolventai turėtų galimybę prisistatyti profesinei bendruomenei, žiniasklaidai, plačiajai visuomenei, atiduoti kūrybos „duoklę“ Akademijai. „Skrydžiui“ gerokai įsibėgėjus, bendradarbiaujant su „Infekcijos“ atstovais, atsirado ir jaunųjų talentų konkursas „Injekcija“, kuris dar papildė taip reikalingą jauniems dizaineriams konkurencingą aplinką. „Skrydis“ ne konkursas, o galimybė, šventė, startas, pakilimo takas...

– **Išpūdingiausi „Skrydžio“ renginiai?**

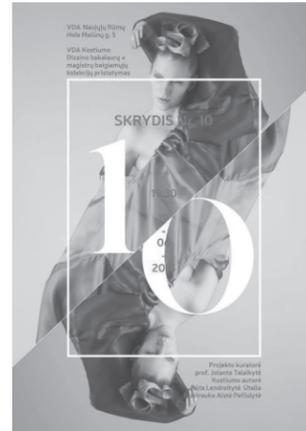
– Su nostalgija prisimenu pirmuosius, kai madas perpindavo maži Teatro ir muzikos akademijos, „Kaukių akademijos“ animatorių spektakliukai, kurie, užpildydami pauzes tarp pasirodymų, sukurdavo nepakartojamą šventės, mados teatro atmosferą. Buvo laikas, kai su kolegėm darėm „stebuklus“ studentams, kai po nakties jie rasdavo mūsų rankomis sukaltą podiumą, išklotą kilimais. Ne visuomet jaunimas suprasdavo mūsų indėlį ir katedros paramą, bet didžiausias džiaugsmas ir atlygis mums buvo jų švytinčios akys gaudant fotografų blykštes, krentant šventiniam konfeti ir griaudėjant publikos plojimams. Na, o ryškiausi „Meno celėse“ ir garsiausiai nuskambėję „Kultūros naktyje“ – pastarųjų metų renginiai: 2014 m. „SKRYDIS NR.9“; 2013 m. „SKRYDIS NR.8“; 2012 m. „SKRYDIS NR.7“ ir t. t. Nors beveik kasmet mus skalbė birželio Joninių liūtys, sulaukėme gausybės lankytojų, profesionalų, žiniasklaidos dėmesio ir tapome geru startu kitiems konkursiniams renginiams tiek Lietuvoje, tiek užsienyje.

– „Skrydis“ garsėja kaip renginys, pristatantis daugiausia kolekcijų per pusantrų valandos. Kiek kolekcijų ir kiek modelių bus parodyta šiame?

– Parodyti kuo daugiau kolekcijų nėra pagrindinis mūsų tikslas, bet metai metams nelygu. Per „Skrydžio“ gyvavimą buvo rodoma nuo 12 iki 27 kolekcijų, priklausomai kiek tuo metu Kostiumo dizaino katedroje sėkmingai apsigynusių baigiamuosius darbus absolventų, kiek svečių iš kitų fakultetų, pvz., Telšių ar kitų užsienio mokyklų, kiek „mažiukų“ nori anksčiau išskleisti sparnus... Bet šiame labai simboliška – „Skrydis Nr.10“ ir planuojam parodyti lygiai dešimt kolekcijų, netoli šimto modelių. Keičiantis kūrybinei raiškai, keičiasi ir mados veidas. Kolekcijos, ypač magistrų, virsta instaliacijomis, akcijomis ir kitomis dabartinio meno rūšimis. Dalis kolekcijų eksponuojamos „Meno celių“ parodoje, nominuotos „Jaunojo dizainerio prizui“. Išbandomi visi keliai ir visokeriopos skrydžio į profesines platumas galimybės.

– **Kokie jūsų, profesorės, linkėjimai jaunimui?**

– Linkiu visiems geros klotes! Nes tai mūsų bendra kūryba, svajonės, vaizduotė ir nuoširdus, ilgalaikis darbas. Priminsiu, kad esame ne vieni, kad turime Vilniaus dailės akademijos užnugarį ir renginio „Kultūros naktis“ (www.kulturosaktis.lt) kūrybišką terpę, mums padeda daugybė profesionalių, entuziastingų, kūrybingų žmonių, savanorių, dirbančių dažniausiai iš idėjom! Džiaugiuosi, kad esame ta „gyvoji“ kultūra, kuri kunkuliuoja nenumaldoma jaunatviška energija, naujais atradimais, užburia neįtikėtina galia kurti ir eks-

perimentuoti, žavi naujomis, dar nematytomis mados ir stiliaus idėjomis.

Projektas/renginys „SKRYDIS NR.10“ – maža, bet labai patraukli ir reikšminga, didžiulės VDA absolventų parodos „Meno celės“ dalelė, kuomet plačiai visuomenei viešai pristatome ir džiaugiamės naujais talentais ir jų kūryba, dalinamės naujomis idėjomis, mintimis, kūrybiniais impulsais. Labai tikimės atgalinio ryšio, darbo pasiūlymų ar galimybių bendradarbiauti, būti pastebėtais. Gala renginio metu keičiamės idėjomis, gera nuotaika, jaunatviška energija, kasmet demonstruojame savo kūrybą, kuri stebina mados ir stiliaus naujovėmis, išradimams ir nepakartojama Vilniaus dailės akademijos bei senamesčio atmosfera...

Būkite kūrybingi, draugiški vieni kitiems, išdidūs VDA KDK absolventai. Gero, sklandaus Jums skrydžio!

Algirdas
Dovydenas

1944 07 11
2015 05 31

Anot Rytų filosofų, tvirtas medis audroje lūžta žymiai greičiau nei plona smilgelė...

Taip pat greitai – per vienerius metus – netekome savo kolegos, bendradarbio, ilgamečio VDA pedagogo, išugdžiusio ne vieną vitražo studentų kartą, aktyvaus vitražo mokyklos viešinimo iniciatoriaus ir organizatoriaus, S. Užinsko mokinio profesoriaus Algirdo Dovydeno.

Profesorius VDA dirbti pradėjo 1990 metais, nuo 2003 m. buvo Monumentaliosios dailės katedros vedėjas, o 2005–2011 m. – Vaizduojamosios ir taikomosios dailės fakulteto dekanas, nuo darbo pradžios dėstė vitražo kompoziciją Monumentaliosios tapybos ir scenografijos katedroje.

Susipažinus artimiau (dirbau katedros referente) šis iš pažiuos tvirtas, kaip ažuolas, turintis puikų humoro jausmą žmogus atsiskleidavo kaip be galo jautrus, subtilus pedagogas ir kūrėjas. Savo jautrumą stiklo menui, mano supratimu, profesorius labiausiai atskleidė „Kryžiaus kelio stotyse“ Nidos Švč. Mergelės Marijos krikščionių pagalbos bažnyčioje. O į meno istoriją Algirdas Dovydenas įsirašė vitražais Rainių koplyčiai, už kuriuos 1994 m. apdovanotas Nacionaline kultūros ir meno premija.

Tvirta valia ir užsispyrimas padėjo nugalėti Atlanto vandenyno bangas (1989 m. jachta „Dailė“ nuplaukė į Niujorką ir atgal), Sibiro tremtį (Orešna, Krasnojarsko kraštas), tačiau nepadėjo įveikti sunkios ir klatingos ligos...

Ir dabar, baigęs savo kryžiaus kelią, Maestro tarsi žvelgia iš viršaus į Kuršių marias, į Nidos svečius, į Lietuvą, dėl kurios kentėjo, gyveno ir kuriai kūrė stiklo sakmes.

Zita Kazėnienė

Baltijos šalių dizaino paroda „Baltic links“ Farmleigh galerijoje Dubline

Žymūs Lietuvos menininkai, dizaineriai, VDA profesoriai ir meno doktorantai: Eglė Čėjauskaitė-Gintalė, „Baltos kandys“, Severija Inčirauskaitė-Kriaunėvičienė, Jolanta Talaikytė, Vytautas Kibildis, Inga Valentinienė, Robertas Jucaitis ir Renata Maldutienė – Dubline, Farmleigh galerijoje pristatė savo kūrinius trijų Baltijos šalių dizaino parodoje „Baltic links“, kuri veiks iki rugsėjo 9 d. Parodos grafinį dizainą sukūrė Airijoje gyvenanti ir kurianti dizainerė Jurga Rakauskaitė. Lietuvos ekspozicijos dalies, pavadintos „Menas grįžti namo“, kuratorė Renata Maldutienė.

Parodos tikslas – pristatyti trijų Baltijos šalių dizainerių/menininkų darbus, apimančius kostiumo, mados, juvelyrikos, interjero, grafikos, tekstilės, keramikos dizaino/meno sričių objektus, kuriems sukurti šiuolaikiniai kūrėjai įkvėpimo šėmėsi savo NAMUOSE.

Parodą iniciavusios Lietuvos, Latvijos ir Estijos ambasados Airijoje kartu su Farmleigh meno galerija tikisi didelio žiūrovų lankomumo. Parodą atidarė Airijos valstybės Finansų ministras Simon Harris, kuris savo kalboje akcentavo įvairių šalių kultūrų pažinimo reikšmę, skatinant ir ugdant toleranciją bei supratimą. Lietuvos ambasadorė Rasa Adomaitienė pažymėjo, jog šiuolaikiniame globaliame pasaulyje tampa vis svarbiau saugoti savo tradicijas, neprarasti ryšio su savo šalies kultūrinio ir tautinio identiteto. Ši paroda tai svarbus palaikymas ir gausiai Airijos lietuvių bendruomenei, kuri turi puikią progą parodyti Airijos visuomenei savo šalies meno kūrėjų darbus. (Airijoje gyvena apie 80 tūkstančių lietuvių).

„Namai, vargani ar prabangūs yra vieta, kuriai priklauso tavo širdis“, – savo palaiminimų knygoje rašė airių teologas, poetas ir filosofas Johnas O'Donohue. Rami amžinybė ir galinga kūrybinė jėga glūdi mūsų kultūrų sielų gelmėse. Ši per amžius tekanti nenutrūkstanti energija pasiekia mus apčiuopiamais ir neapčiuopiamais ženklais, kodais, simboliais, kuriuos kiekvienas šiuolaikinis kūrėjas išsifruoja unikalios, savita meno kalba. Pasak parodos kuratorės, VDA doc. R. Maldutienės, šios parodos objektai tai mąstymas apie daiktų tikrąją vertę, jų poreikį, ieškojimas atramų ir palaikymo kūrybai savo NAMUOSE. Nelengva rasti šiuolaikinę meninę dizaino išraišką to, kas universaliai unikalūs ir neginčijamai vertingi. Parodoje pristatomi kūriniams tarsi kūrėjo mėginimas patekti į savo tapatybės vidinę erdvę, vos apčiuopiamą ir jautrią, jie padeda

rasti ir išgyventi savo kaip kūrėjo/žmogaus išskirtinumą, tam kad vėliau galėtume vėl susijungyti su kitais/kitokiais ir patirti bendrystę, nes patys tikriausi dalykai yra universalūs ir vienijantys. Parodos ekspozatai, tai darbai, sukurti neskubant, ilgų meninių tyrimų, studijų, apmąstymų, išgyvenimų ir analizų procese, ieškant šiuolaikinės naujos meninės dizaino raiškos, paremtos patikima tradicija, padedančia, pasak Česlovo Milošo „išsiskirti“ ir suteikiančia mūsų dabarčiai gilesnį matmenį. Dizaino objektai, eksponuojami parodoje, egzistuoja kaip visiškai savarankiški dizaino/meno kūriniai ir tai kreipimasis į save ir į žiūrovą tiesiogiai ir nuosirdžiai, kartais pasidžiaugiant, kartais susirūpinus, kartais keliant klausimus, kartais ieškant atsakymų.

Renata Maldutienė

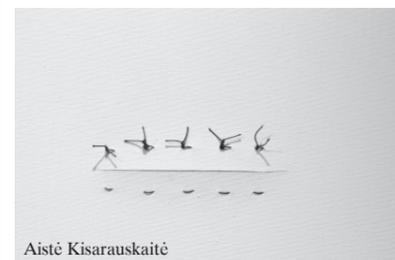

Birželio 25–28 d. Lietuvos parodų ir kongresų centre LITEXPO vykusioje „ArtVilnius'15“ mugėje, VDA tekstilės galerija „Artifex“ pristatė Aurelijos Maknytės, Aistės Kisarauskaitės ir Eglės Kuckaitės kūrinius.

Šiais metais VDA tekstilės galerija „Artifex“ pristatė įdomiausias 2014/2015 metų galerijoje vykusius personalinius projektus. Nors ir rodyti, tačiau „ArtVilnius'15“ meno mugėje visi jie bus šiek tiek pakeisti (papildyti arba atvirksčiai – išskiriami tik tam tikri projekto fragmentai). Būtent šie projektai taikliausiai atspindi galerijos „Artifex“ vieną iš pagrindinių prioritetų – konceptualaus santykio su tekstile atskleidimas kitų sričių menininkų darbuose. **Aurelija Maknytė** „ArtVilnius'15“ meno mugėje pristatė fragmentus iš projekto „Tėvų kambarys“. Tai lekalai iš laikraščių, senos siuvimo mašinos ir kelis dešimtmėčius rašyti siuvėjos laišukai dukrai, kuriuose atsispindi laikmečio kaitos paradoksai. Šiuos ir kitus matomus bei nematomus objektus sieja ryšiai, kurie kiekvieno žiūrovo mintyse sudėlios skirtingus kodus. Dažniausiai menininkės kūrinių ir tyrimų objektai yra archyvas, atmintis ir atsitiktinumas. **Aistė Kisarauskaitė** pristatė

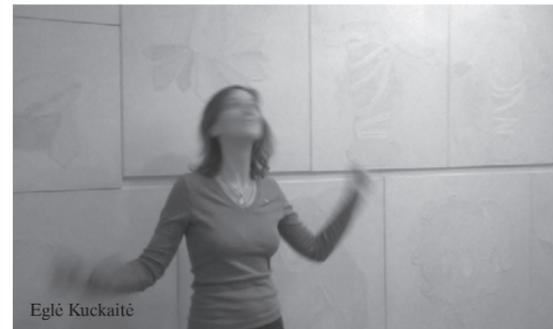

Aurelija Maknytė

Aistė Kisarauskaitė

projekto „Baltųjų ėjimai“ tęsinį. Projekte „Baltųjų ėjimai“ buvo eksponuojamos baltos tapybai nugruntuotos drobės įvairių susiūtos chirurginės siūlėmis. „ArtVilnius'15“ mugėje menininkės kūrinyje centriniu objektu tapo Cezario siūlės, memorialas ir batalinis žanras. Aistės Kisarauskaitės kūrybai būdingas performatyvumas ir supančios aplinkos paradoksų, atsiminimų, asmeninių patirčių akcentavimas. **Eglė Kuckaitė** pristatė fragmentus iš projekto „Somatinė“. Kūrinyje daug dėmesio skiriama spalvoms, šviesai ir šėšeliams, taip pat akcentuojamas kūniškumas ir kūrybinės bei seksualinės energijos ryšys. Kūniškumas čia suvokiamas kaip situacija ar atmosfera, kurią mes patiriame kiekvieną dieną, mes žiūrime, jaučiame ir tuo pačiu metu vyksta viso to veiksmo vizualizacija. Eglė Kuckaitės kūriniams būdingas asociatyvumas, siurrealistiškas, erotiškumas. Galerija „Artifex“ šiuolaikinio meno mugėje „ArtVilnius“ pasižymėjusi jau keletą kartų: praėjusiais metais geriausia mugės menininke išrinkta „Artifex“ pristatyta Eglė Ridikaitė su darbais „Palikimas. Bobutas skarelas“; o „ArtVilnius'13“ žiūrovų simpatiją pelnė taip pat galerijos pristatyta menininkė Barbora Gediminaitė (kūrinyje „Šviesos dialogas-daiktai“); tačiau didžiausias nuopelnas – 2012 m. pelnytas geriausios Lietuvos galerijos titulas (pristatytas Julijaus Balčikonio audiovizualinis projektas „Permaštant Juozą Balčikonį“).

Eglė Kuckaitė

kultute. VDA parodų salšė „Titanikas“ atidaroma absolventų darbų paroda „Meno celės“, apdovanojami konkurso „Jaunojo dizainerio prizas“ nugalėtojai ir atidaroma konkurso dalyvių paroda, vyksta Kostiumo dizaino katedros studentų darbų prezentacija „Skrudis“, kiti „Kultūros nakties“ renginiai.

25 d. Prof. dr. Jono Rimanto Glemžos palydėtuovės Paminklosaugos katedroje 25–28 d. VDA galerijos dalyvauja Lietuvos parodų ir kongresų centre LITEXPO vykstančioje mugėje „ArtVilnius'15“. Geriausia „ArtVilnius'15“ menininke tapo VDA Kauno fakulteto Tekstilės katedros profesorė Laima Oržekauskienė. Geriausiu jaunuoju menininku paskelbtas Petras Lincevičius. Galerijoje „Akademija“ veikia Mindaugo Česlikausko fotografijų paroda „Sustojimai“

Liepa

3 d. Iškilmingas magistro diplomų teikimas

7 d. Galerijoje „Akademija“ atidaroma Martino Jankaus tapybos darbų paroda

8 d. Galerijoje „Artifex“ atidaroma Gabrieliaus Mackevičiaus paroda „ROMB BOMB“

10 d. Galerijoje „Argentum“ atidaroma Lisos Kroeber paroda „Moonstruck“

Prof. dr. Jono Rimanto Glemžos palydėtuovės

Akademijoje magistrantūros studijas baigė tapytojas, Lietuvos kurčiųjų bendruomenės atstovas Linas Podiriaka. Jo studijų baigiamasis darbas – instaliacija. Vieną jos dalį sudaro tarsi ore kabančių skaidraus stiklo plokštelių miškas, ant kurių gali įžiūrėti žmonių lūpas, tariančias vis kitą iš 32 lietuviškos abėcėlės raidžių. Jeigu tos lūpos galėtų prabilti, būtų tikras garsų chaosas, tačiau aplinkui tyro tyta... Kai kur gali matyti ir akis, bet jų gerokai mažiau. Kurčiųjų draugijos leidiniui „Akiratis“ autorius apie savo darbą taip kalba: „Šis kūrinys simbolizuoja mano, kaip kurčio žmogaus, savijautą būnant tarp girdinčių žmonių. Jų lūpos man kažką sako, bet aš nesuprantu. Galiau suprasti tik žmogaus akis, nes jos atspindi emociją, tačiau žvilgsnį pagauti sudėtinga...“ Šią problemą bandoma spręsti antrojeje kūrinyje dalyje: kitame kambaryje ant sienų debesies forma pakabinta daugybė popieriaus lapų su įvairiais Lino susirašinėjimais su girdinčiais žmonėmis. Čia pasitelktos ir fotoprojekcijos su įvairiais tų susirašinėjimų fragmentais. L. Podiriaka džiaugiasi, kad Akademijoje visi dėstytojai jam buvo tarsi viena didelė šeima, niekada neatsisakė padėti ir rodė didžiulį palaikymą. Magistro darbo idėja jam kilusi iškart, reikėjo tik ją išgryninti, surasti tinkamas formas jai išpildyti. Čia jaunajam dailininkui labai daug padėjo darbo vadovas prof. Arvydas Šaltenis.

Iš magistro diplomų teikimo iškilmių. V. Jankausko nuotraukos

